

A hand in a black leather work glove is shown holding a hammer against a vertical wooden plank. The hand is wearing a green and white plaid shirt. The background is a solid yellow color. The text is overlaid on the right side of the image.

**TUOMAS
KYRÖ**

**ILOSIA
AIKOJA,
MIELENSÄPAHOITAJA**

WSDY

Tuomas Kyrö

Ilosia aikoja,
Miелensäpahoittaja

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© Tuomas Kyrö 2014
ISBN 978-951-0-40762-2
Painettu EU:ssa

NIIN KUIN TAMMI

Kyllä minä niin mieleni pahoitin, kun elämä levisi verstaan lattialle. Etsin työkalukaapista keskikoista talttaa, että saisin viimeisteltyä kuvioinnin, mutta vedinkin pahvilaatikon lattialle. Lattialla lojui irtokuvia ja hauras albumi, jonka nostin höyläpenkille. Kumarruin poimimaan irtokuvat pinoon ja takaisin laatikkoon.

Olin päättänyt että turha on menneitä kuvia katsella, muistan tästä elämästä sen minkä muistan. Tarpeelliset kuvat laitetaan seinälle niin kuin hääkuva, kuva Lindin Arvista ja Rädyn Seposta, mutta tarpeetomat saavat jäädä pahvi- ja piironginlaatikoihin.

Olihan sitä kansiota pakko pikkuisen vilkaista.

Sisäsivulta löytyi isäni mustekynällä kirjaama nimi sekä vuosiluku 1913 ja aivan yhtäkkiä minä muistin, kuinka katselin albumin kuutta kuvaa pikkupoikana äitini kanssa semmoisena lyhyenä hetke-

nä, kun ei ollut hommia. Nahan parkitsemisen ja kalan perkaamisen välissä. Jonkun syntymän ja jonkun kuoleman välissä. Muistin senkin kuinka isäni ihmetteli, että mikäs ammatti se valokuvaaja oikein on. Kiertelee pihoiissa napsuttelemassa kytkintä komeassa puvussa ja vääränlaisissa kengissä. Kuvien alalaidassa luki fotografhier K. R. Åkström ja minä tiesin hänestä sen, että mies puhui kummaa suomea ja möi valokuvaamotarvikkeidensa joukosta pienen pieniä spriipulloja niinä vuosina, kun alkkohoolia ei mistään saanut.

Valokuvakansion ensimmäisessä kuvassa isäni ja äitini seisoivat vieretysten juuri kihlattuina, vaikka näyttivät niin kuin heidät olisi kuvattu valtiollisen poliisin arkistoon. Hymyn takana näkyi pelko. Kyllä ei ole helppo tuona aikana mennä naimisiin taikka joutua kameran eteen.

Sitten tuli kuva, jossa olin itsekin, äitini sylissä. Kyllä olivat kaksikymmentäviisivuotiaat entiseen aikaan eri-ikäisen näköisiä kuin nykyään. Hui-vi päässä ja vaatteet melkein yhtä raskaat kuin elämä itse. Minun lisäksi kuvassa oli vanhempi lapsi ja – kuinka minä hänet unohtaisin – naapurista orvoksi jäänyt Urpo, joka asusti meillä, kunnes pystyi itse tienamaan leipänsä. Urpo näytti kuvassa pienikokoiselta aikuiselta, vaikka on korkeintaan kuuden vanha. Meidän vieressämme kasvaa orpo-Urpoa ly-

hyempi puun taimi, jonka isäni istutti sinä päivänä kun minä synnyin. Yhä tänään tammi kasvaa pihassani niin suurena että poikani, Kivinkisen ja sosiaalivirkailijan mielestä puu pitäisi heti kaataa. Pelkäävät sen kaatuvan talon päälle. Kyllä ei kaadu tammi ennen kuin minä kaadun ja vaikka kaatuisi, niin parempaa loppua ei hyvä talo voi saada.

Viimeinen kokonainen kuva vanhempieni albumissa oli ihan vieraista ihmisistä jonkun hevostallin perässä istumassa. Kyllä en osannut sanoa oliko kyseessä arki, juhla vai surujuhla.

Ihan viimeinen kuva oli puolikas.

Se oli kuva jostakin miehestä ja naisesta, toistensa käsistä ne pitivät kiinni. Kuva oli repeytynyt kaulan kohdalta niin että kasvot puuttuivat ja oikeassa alareunassa oli jonkinlaista tahraa.

Taas muististani tuli väläys.

Isä oli tuonut kuvan sodasta ja se tahra oli verta. Kyllä en tiedä mitä sellainen valokuva perhealbumissa teki. Kyllä on parempi että nykyisin saadaan kavereita vieraista maista kirjeenvaihdolla eikä laukaustenvaihdolla.

Irtokuvien vierestä löysin kirjekuoren, jonka päällä luki Tärkeitä. Siellä oli Salpausselän kisojen pääsylippu, juna-aikataulu välille Sysi-Suomi – Kajaa-ni, mutta parhaiten minä muistin lehtileikkeen, jossa oli isäni äidin kuolinilmoitus ja isäni 50-vuotisilmoi-

tus vieretysten. Noiden tapahtumien välillä oli vain viikko ja isä oli vienyt ilmoitukset lehteen samaan aikaan, kun ajatteli saavansa paljousalennuksen. Kävikin niin, että tekstit vaihtoivat paikkaa.

Isoäidin kuolinilmoituksessa luki: EN JUHLI.

Isän syntymäpäiväilmoituksessa luki: Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan (Matt.5:8).

Suljin kirjekuoren, laitoin albumin piironginlaattikoon ja ryhdyin käymään läpi irtokuvia. Kaikki aikakaudet olivat surutta sekaisin, mustavalkoiset ja värilliset, isot ja pienet, koulukuvat ja passikuvat. Tutkin emäntää nuorena likkana, ennen kuin me olimme tavanneet. Kyllä hymyili kesävaatteissaan juuri sellaisena kuin hänet aina muistan. Kepeä ja nainen, vaikka itikat kiusasivat hillasuolla tai suonikohjut jaloissa.

Kun katsoin vanhoja kuvia, tuntui kuin olisin astunut niihin sisään. Kyllä ihmettelin kuinka yhtäkkiä muistin miltä villasukat tuntuivat paljasta ihoa vasten ja miltä emännän lantio tuntui, kun käsi koski siihen kun otettiin sukukuvaa.

Sumu poistui tieltä. Tämä päivä poistui tieltä. En katsellut sitä tästä päivästä läpi vaan suoraan sieltä milloin ne kuvat oli otettu.

Pitkät vuodet ja hitaat tapahtumat ovat tässä iässä niin kuin salamanvälähdyksiä. Kyllä ei mitään saa

mukaansa eikä paljoa tänne myöskään itsestä jää. Siksi pitäisi saada lähteä juuri niin kuin tahtoo, ja kuka muu tahtoni tietää?

Puhelin herätti minut todellisuuteen. Kello oli puoli kahdeksan, pojan soittoaika. Joka aamu samaan aikaan hän tarkisti olenko kunnossa, mitä olen tehnyt, mitä aion tehdä. Painoin puhelimestani vihreää luurin kuvaa ja ilmoitin käyneeni läpi vanhempieni ja oman elämäni. Tiesin mitä minun piti tehdä ja tekisin sen nopeasti. Oli mentävä hoitokotiin, kangaskauppaan, rautakauppaan ja musteostoksille.

HEVOSET SISÄÄN

Näytin emännälle hääkuvaamme ja muistelin kuinka tahdoin kirkolta heti kotiin. Halusin kaulusta kiristävät vaatteet pois, saappaat jalkaan ja lapion käteen. Mitä semmoisesta muka tulee, että vain seisokellaan kättelemässä ihmisiä ja kaakkua syödään. Emäntä hymähteli vähän ja minusta tuntui, että tänään oli sellainen päivä, kun hän ymmärsi minun puhattani.

Muistelin ääneen kuinka emäntä uhkasi avioliiton jäävän lyhyeen, ellen suostuisi häävalssiin. Minut piti hakea vintiltä mököttämästä. Toista kertaa en ole tanssinut ja onneksi siitä ensimmäisestä kerasta ei jäänyt valokuvia.

Odottelin vielä, että ruoka jäähtyy. Nostin valokuvia emännän silmien eteen, välillä hän hymyili, välillä käänsi katseen minua kohti. Kysyin oliko se

elämä oikeasti semmoista kuin miltä kuvissa näyttää vai johtuuko se vain kuvan ottamisen hetkestä ja ihmisten asettelusta. Todenmukaisissa kuvissa äitini olisi keittiössä, isäni tukkimetsällä ja minä viemässä heiniä hevosille, mutta kuinka otat kuvan samaan aikaan kolmessa paikassa. Kai silloin aurinkokin paistoi, ei kai maailma mustavalkoinen ollut? Ehkä halstrattiin tuoretta kuhaa ja jollain oli hanuri.

Emäntä liikautti pikkuisen päätään ja minusta se näytti nyökkäykseltä. Kokeilin ruokaa pikkusormellani ja annoin ensimmäisen lusikallisen. Sanoin emännälle, että koskaan ei ole kuvia niistä hetkistä mistä pitäisi olla, niin kuin siitä, kun minä uskalasin ensimmäisen kerran hypätä Porsajärven kalliolta pää edellä. Ja toinen olisi sarja kuvia emännästä ja ne menisivät näin: Kun hän nojasi ikkunasta vähän ulos ja minä tulin töistä. Kun heilutin hänelle ja hän heilutti ja sanoi että ruoka on pöydässä, ja kylä minä sen tiesin ja perunoiden tuoksunkin tunsin.

Minulla oli taskussa myös kolme emännän minulle kirjoittamaa kirjettä, jotka löytyivät valokuvalaatikosta. Pidin ne mukanani, vaikka en halunnut niitä lukea.

– En syö, ei ole nälkä, hevoset pitää hoitaa, kuului viereisestä pedistä.

Laitoin valokuvat muovitaskuun ja keskityin syöttämiseen.

– Jos ei Anneli hyvä syö itse, niin minun on syötettävä, hoitaja sanoi.

Hän kastoi ruisleipää maitoon ja koetti houkutella Annelia avaamaan suunsa. Sillä tavalla ruokaa meni enemmän lattialle kuin suuhun. Kyllä löytyy syy sille, että emännälle maistuu ruoka ja Annelille ei. Nimitäin omat perunat ja savukassleri, jota minä sotkin laitosruuan joukkoon.

– Miksi tuolla annetaan parempaa palasta, Anneli kysyi. – Miksi minä en saa sianniskaa?

Sanoin hoitajalle, että varmaankin ilmastointikanavasta tulee vieras käry. En aikonut jäädä kiinni omista perunoista, koska hyvin tiedän kuinka laitoksissa kytätään hivenaineita, suoloja ja sokureita. Ravintoarvot ovat tärkeämpiä kuin hyvä maku ja ilo, jonka maukas ruoka tuottaa.

Kyllä ei pitäisi enää elämän viimeisillä metreillä joutua syömään samaa kuin ensimmäisillä metreillä, päiväkodeissa ja peruskouluissa. Lasten syömisä on toki tarpeen vahdata, koska he päätyvät työelämässä ergonomisesti säädetyille tuolille ja semmoisisissa hommissa riittää ihan erilainen sapuska kuin minun sukupolvelleni. He naputtavat koneitaan lämpimissä sisätiloissa, kaatoivat sitten metsää taikka kansantalouksia. Radiossa soi väärä kanava ja noidannuolista kärsitään, koska mitään sillä selällä ei ole tehty. Ihminen on siitä kummallinen elukka, että ruumis

ei ole pysynyt mielen perässä. Selkäranka on turhanpäiväinen jääne niiltä ajoilta, kun liikuimme kahdella jalalla ja pian se poistuu kokonaan. Selkärankaimplanteja asennetaan ammatin ja harrastusten asettamien tarpeiden mukaan.

Minun kipuni tulivat siitä, että samalla ruumiilla ja sen lihasryhmillä oli tehty ulkohommia neljänkikäisestä saakka. Nykynuoret pääsevät ensimmäisen kerran ulos kymmenen vanhana, koska aina voi olla liian kylmä, kuuma, tuulinen tai rauhallinen ilma.

Että kyllä on minun emännälläni oikeus savukasseriin ja voikimpaleeseen ja sama oikeus pitäisi olla Annelillakin.

Emäntä makusteli toista lusikallista huuliensa välissä ja kielellä niin kuin natiaiset tekevät vieraiden ruoka-aineitten kanssa. Tunnusteli onko myrkyä vai herkkua. Hän nielaisi ja avasi suunsa uudelleen kuin linnunpoikanen. Laitoin seuraavan lusikallisen tarjolle ja kerroin kuinka valokuvat olivat kirkastaneet ajatukseni. Vielä on muutama homma minun elämässäni tekemättä. Puut on höylätty ja naulat katsottu.

– Teettekö te lapsenlapsille leikkimökkiä, hoitaja kysyi.

Kerroin rakentaneeni semmoisen jo viisikymmentäluvulla. Nyt oli aika tehdä jotain ihan itselleni.

Hiljalleen emännälle alkoi maistua. Niin käy, kun on kärsivällinen, kun muistaa elää emännän tahtia eikä sitä omaa, että kohta on uutisaika. Hätäilemällä suu menee kiinni taikka sieltä pullahtavat juuri sisäänlaitetut vellit ulos. Samaan aikaan viereisen pedin Anneli sulki suunsa kuvitteellisella vetoketjulla.

– Voi kuuleppas nyt, hoitaja sanoi. – Minun on pakko jatkaa kierrosta. Tulen lopuksi vielä käymään ja toivon että Anneli on sitten halukkaampi yhteistyöhön.

Hoitajan mentyä Anneli kuiskasi minulle, että täältä pitää päästä pois. Hän aikoi ottaa syömättä jättämänsä leipäpalat evääksi ja sokereita oli varastoituna tyynyliinan sisälle nyrkillinen, samoin suola. Anneli kertoi tietävänsä missä on ulko-ovi, siitä pääsisi oikealla ajoituksella karkuun. Ymmärsin oikein hyvin hänen halunsa. Ei kukaan lukkojen takana viihdy, ainakaan jos ymmärtää olevansa lukkojen takana. Usein osaston oven vieressä odotteli ukkoja ja akkoja, josko ovi jäisi raolleen ja jos joku sen jätti, niin sitten ukkoja ja akkoja etsittiin viranomaistiedotteilla ja vapaaehtoisten voimin. Koetin vakuutella Annelia, että turvassa ollaan. Hän katsoi minua hetken silmiin niin kuin ymmärtäisi jotain oikein tärkeää.

– Hevoset sisään! Anneli kiljaisi.

Sanoin ettei täällä taida hevosia olla.

– Missä ollaan?

Täällä ollaan.

– Missä? Mikä on täällä?!

Se oli jo hätäisempää kyselyä. Kerroin, että olimme kotona ja kotona ihmisen on paras olla. Anneli rupesi vetämään housuja jalastaan, sanoi ettei voi näin pitkään nukkua, äiti suuttuu, jos näin pitkään nukkuu. Hevoset pitää saada sisään ja ulkokampeet pitää pukea.

– Myssy ja huovikkaat. Myssy ja huovikkaat. Siinäkö olet vienyt?

Nyt ei enää puhunut Anneli vaan herra Alshai-meri. Emäntäkin soitti aikoinaan kalliita puheluja pojillemme ja höpötti varastetuista rannekoruista, metsässä väijyvistä maantierosvoista ja kuopasta, jota keltakypäräiset miehet kaivavat meidän takapihalle. Hän puhui tanssikengistä, joita en tiennyt olleen olemassakaan. Kyllä kesti tottua niihin puheisiin, koskaan en tottunut.

Anneli selitti, että kunhan hevoset olisi otettu sisään, me lähtisimme kohti Viipuria. Yhden yön matka, jos on hyvä hevonen niin kuin hänellä on Arska. Anneli puki päälleen ne vaatteet, jotka juuri äsken riisui. Hän kuvaili mäennyppylän, jonka jälkeen alkoi kotipolku, heti ison tammen takaa.

– Hevoset sisään!

Emäntä käänsi päätään huonetoveria päin.

– Hevoset sisään!

Anneli yritti päästä liikkeelle, mutta kesti pitkään ennen kuin muisti kumpi jalka laitetaan lattiaan ensin. Emäntä ei tykännyt kovista äänistä, hän alkoi pikkuisen vaikeroida.

– Mikä täällä nyt on hätänä, huoneeseen palannut hoitaja kysyi äiti-ihmisen kireydellä. Hän katsoi minuunkin niin kuin olisin Annelin rikostoveri. Sanoin että otamme hevoset sisään ja lähdemme Viipuria kohti.

– Anneli istuu nyt! hoitaja sanoi. – Ottaa rauhallisesti. Syö.

Kyllä ei auta rauhoittamisessa käskeminen. Ensin yksi huutaa ja sitten toinen huutaa sille takaisin, että älä huuda. Ja varmasti tulee mukaan kolmas, joka karjuu että mitä te perkele täällä huudatte, turpaanko pitää lyödä. Huutavalle lapselle pitää antaa käteen naula ja toiseen vasara. Taikka kuuma peruna. Ehkä kirja, jos on lukuihmisiä. Tekemistä ne tarvitsevat.

Emännän syönti loppui siihen.

Viilentelin kahvia hetken sekoittelemalla. Emäntä hörppäsi nokkamukista kolmesti ja alkoi olla univalmis. Siirsin hiukset otsalta pois, laitoin lisäviltin jalkoihin ja laskin sängyn makuuasentoon. Sammutin lampun. Pihassa syttyivät katuvalot, hämärän kautta mentiin pimeyteen. Käänsin sälekaihtimen kiinni. Emäntä nukkui jo.

Anneli katseli hoitajaa tiukka viiru silmiensä välissä ja hoitaja ei oikein osannut tehdä mitään.

– Huovikkaat, hyvät huovikkaat! Ukko vei mysin! Hevoset sisään!

Minä sanoin, että hevosilla on kaikki oikein hyvin, sanoin houkutelleeni ne talliin omilla eväilläni. Otin savukassleripaketin taskustani ja annoin Annelin napata omin sormin siivun, toisen ja kolmannenkin. Hän maiskutti lihaa suussaan ja sanoi syövänsä usein tällaista kun käy tätien kanssa kaupungissa. Anneli kysyi oliko makrillia myös. Hän epäili, ettei näin hyvää saa kuin mustan pörssin kauppiailta, enkä minä sitä kieltänyt. Anneli tiedusteli oliko viime yönä pommitettu, pysyivätkö hevoset rauhallisina.

Minä etsin valokuvien joukosta vanhan vauvakuvan. Annoin sen Annelille ja sanoin että siitä pitäisi pitää huolta, on vasta muutaman kuukauden ikäinen. Anneli otti kuvan syliinsä ja katseli lasta. Hän puheli sille hiljaisella äänellä, minä nyökkäsin että oikein hyvä, itkuhan loppui heti. Sanoin että mussy ja huopikkaat ovat takan päällä kuivumassa. Lupasin poistuessani viedä hevosille olkia. Sitten keräsin ruoka-astiat tarjottimelle, panin valot pois ja vein tarjottimen keittiölle.

Istuin hetkeksi tv-huoneeseen. Selailin päivän lehden, jossa asiat olivat vielä enemmän väärin kuin

kahta päivää aikaisemmin. Taloudessa oli tehty huluksia, koska raha ei ollut enää seteleitä vaan pelkkiä numeroita Keskuspankin ATK-verkossa. Sieltä niitä lainattiin, sijoitettiin, varastettiin, venkuroitiin ja vekselöitiin, rahoja, joita ei koskaan ollut olemasakaan. Sitten ATK-verkosta paljastui velkoja ja saatavia, joita varten pitää lähettää avustuksia ja tukipaketteja eli numeroita niiltä samoilta tileiltä. Kyllä olisivat perunat oikeaa apua ja tolkkua. Kun joku keksisi paketoita perunaa ja tolkun samaan säkkiin ja ne säkit konttiin, niin varmasti syntyisi kasvua ulkomaankauppaan.

Televisiohuoneen kiikkutuoliin hipsutti hiljaksiin Lippos-Risto, joka oli kerran kylän tärkein veronmaksaja. Teki kauppaa autoilla, elesroniikalla ja rakennutti kaksi kerrostaloa, joiden betonivaluja minä olin tekemässä. Varallisuus näkyi Riston kahitiilitalossa, joka vuosi kasvaneissa saksalaisissa autoissa ja yhtä lailla turvonneessa vatsassa.

Hän jäi eläkkeelle ja minä jäin eläkkeelle, enkä nähnyt Lippos-Ristoa viiteentoista vuoteen ennen kuin hän nyt istui kiikkutuolissa pissa housussa. Ei tullut Ristolle eläkepäiviä Espanjan golf-kentille niin kuin ilmoitti syntymäpäivähaastattelussaan. Myös sen ilmoitti, että aina oli ollut läpeensä raitis ja rehellinen mies.

Semmoista elämä tekee. Ei sille mitään mahda.

Varmasti keksitään muistisairauksiin lääke. Lapsohjalvaukseen ja tuperkkeliin ja immuunikadotukseen on keksitty. Mutta se tarkoittaa sitä, että luonto iskee hetken päästä vielä ärhäkämmällä lentsulla. Lippos-Risto katseli minua pitkän aikaa, minä koetin pitää pikkuisen etäisen ja reippaasti ystävällisen ilmeen.

– Arvaappa kauanko olen tässä ollut? Lippos-Risto kysyi.

Arvelin että sanomalehden C-osan verran.

– Arvaappa toisen kerran.

Yhden palstan uutisen verran?

– Väärin taas. Et ole viisas kuppe sinä. Minäkö itte vastaan, kun kuppe ei osaa vastata?

Nyökkäsin. Lippos-Risto laski pitkän aikaa sormiaan niin kuin pikkulapset tekevät.

– Iäisyyden minä olen tässä ollut.

Kysyin helpottaisiko Riston iäisyyttä savukassleri ja perumuussi.

– Eikö ole mieluummin lempijuomaani viinaa, Risto kuiskasi.

Kyllä en halua Riston kohtaloa omaksi kohtalokseni enkä Annelin. On oltava ihmisellä suunnitelma aivotautien ja muiden uhkaajien vuoksi. Jos minulta järki lähtee ja päädyn pököpäänä harhailemaan, niin suunta on selvä. Hillasuo. Tai jäämeren ranta. Unohdan missä olen, katoan kivilouhikkoon. Kyllä

saa laittaa lehteen, että vanhus löytyi suolta kylmän kangistamana, kunhan muistetaan kertoa että ämpärit olivat täynnä hillaa ja saappaat kestävästi parkittu.

Minä hoidan emännän. Kuka minut hoitaa? Tuleeko poika syöttämään? Enemmän epäilen. Haluanko että tulee? Kyllä en. Hoitajako kierittää minua sängyllä, näkee takapuolen ja etupuolen. Suihkuttelee ja miettii samalla jotain ihan omia asioitaan että mitä piti kaupasta ostaa, onko kissanruokaa, kylläpä tuoksahtaa tämäkin herra eletylle elämälle.

Miksi elää viimeiset vuotensa muiden armoilla, kun jo viiden vanhana osasin keittää puurot, lypsää lehmän, selvittää verkon ja kaivaa ojan. Entä jos olen yhtäkkiä ihan muissa ajoissa? Luulen itseäni seitsemäntoistakesäiseksi, ostan moottorivehkeitä? Kuljen kylillä ja väitän omistavani paikat. Syön lauantaimakkaraa kirkkopuiston penkillä enkä muista laittaa välihousuja jalkaan.

Vaippoihin en suostu. Eivät kuulu letkut ja infuusio pussit minun eivätkä hiihtäjien vartaloon. Oma tahto on ilmaistava, kun siihen vielä pystyy. Se on oikeudenmukaista, kansantaloudellisesti kestäväää ja ympäristöystävällistä.

Emäntä ajatteli näistä asioista toisella tavalla, koska emännät ajattelevat toisella tavalla. Niille hoivaaminen ja hoivattavana oleminen on helpompaa.

Ne tahtovat että pidetään harteista, hieroskellaan ja lohdutellaan. Osaavat tehdä sen takaisin. Ei niille ole vaikeaa pyytää apua taikka tulla syliin. Pedissäkin hän näyttää siltä, että tahtoo enemmän olla tässä maailmassa kuin ei tahdo. Joka päivä minä katson hänen silmiinsä, koska ne kertovat kaiken. Joka päivä ne hieman hiipuvat, mutta eivät ole sammuneet.

Jos ei ole ketään, joka muistaa minut niin kuin minä olin, onko minua olemassa? Kuka tietää Annelista kuka hän oli? Onko jäljellä valokuvia, onko kirjoituksia? Onko meillä tieto niistä vuosista kun hän ja Lippos-Risto olivat täynnä elämää ja voimaa.

Onko heillä itsellään?

SILLEEN. TAI. TOLLEEN.

Olin elämäni ensimmäistä kertaa kangaskaupassa ja tiesin mitä tarvitsin. Mutta eikö ole hetikohta myyjä takana utelemassa mitäs teille saa olla, niin kuin häntä oikeasti kiinnostaisi muukin kuin lompakkoni setelit. Enemmän epäilen myymälöitä missä on lämpöistä, tarkasti harkittu valaistus ja sitten hypistellään, että sopiiko tämä meidän lattialle, ikkunaan taikka häämekkoon.

Kyllä on parempi, ettei paljasta vieraille ihmisille suunnitelmiaan, mutta jotain pitää sanoa ettei pidetä myymälärosvona. Helpointa on puhua säästä vaikka samettikangasta minä tarvitsin ja semmoista emäntä olisi halunnut.

Kerroin myyjälle, että aamulla oli lämpimintä kolmeentoista vuoteen ja maa vihreänä vielä. Normaalisti tähän aikaan pääsisi hiihtolenkille, nyt ei ollut lunta missään. Myyjä nyökkäili ja veti pakasta tar-

SUURI SUOMALAINEN MIELENSÄPAHOITAJA-ROMAANI

”Itse tehty on aina paras. Koti, sarkahousut tai arkku.”

Mielensäpahoittaja valmisteleo omia hautajaisiaan, koska kuka muukaan sen tekisi. Arkku on valmis, muistokirjoitus ruutupaperilla. Testamenttia varten tarvitaan mustepullo, mutta tämän ajan kirjoitusväline on ATK.

Mustetta etsiessään Mielensäpahoittaja kurkistaa myös elämän alkuun. Itsensä ja läheisimpiensä syntymään ja lapsuuteen. Kaikkien niiden ihmisten, joista hänkin on lopulta riippuvainen.

Sivistyneeltä lättähatulta Mielensäpahoittaja oppii, että menneisyyteen pääsee helpoimmin nykytekniikan kautta. Sylitelevision ruudulta näkyvät Arvi Lindin lukemat uutiset. Naapurin Kolehmaisena kotona on thaimaalainen vaimo, pieni poika ja kummalliset puikot haarukan sijaan. Kirkoissa ja sairaaloissa naiset tekevät miesten töitä ja juuri niin sen pitää olla.

Tuomas Kyrön Ilosia aikoja, Mielensäpahoittaja pysyy sysisuomalaisten perusasioiden äärellä. Elämän, kuoleman ja puurakentamisen. Se on mahdollottoman hauska romaani mahdollottomasta aiheesta.

ISBN 978-951-0-40762-2 • 8 4 . 2

Graafinen suunnittelu Mika Tuominen • www.wsoy.fi

Kannen kuvat iStockphoto, Mika Tuominen

9 789510 407622